

PATVIRTINTA
Vilniaus Trakų Vokės gimnazijos
direktoriaus 2023 m. liepos 12 d.
įsakymu Nr. V-2023-181 (1.3.)

VILNIAUS TRAKŲ VOKĖS GIMNAZIJOS MOKINIŲ SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V–586, 92 ir 111 punktais, socialinė-pilietinė veikla mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą yra privaloma.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį sąlygoja Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

3. Socialinė-pilietinė veikla–bendruomeniškumą ir praktinius pilietinio dalyvavimo gebėjimus ugdanti mokinio pasirinkta veikla. Ji gali būti įgyvendinama bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis.

4. Vilniaus Trakų Vokės gimnazijos mokinių socialinės-pilietinės veiklos tvarka (toliau–Tvarka) reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo bei vykdymo Vilniaus Trakų Vokės gimnazijoje tikslą, uždavinius, veiklos kryptis, atlikimo būdus, trukmę, fiksavimą ir apskaitą.

5. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, ji siejama su gimnazijos tikslais, pilietiškumo ugdymu, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis, tradicijomis, turimomis sąlygomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviau dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdyti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

7. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

7.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

7.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

7.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdyti savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

8. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

8.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

8.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

8.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojančioms, neįgalioms, vienišioms ir pagyvenusioms asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

8.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

9. Socialinė-pilietinė veikla orientuota:

9.1. 5–6 klasių mokinių–į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasės, gimnazijos bendruomenėje;

9.2. 7–8 klasių mokinių–į mokinių pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo skatinimą, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje;

9.3. I–IV gimnazijos klasių mokinių – į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, indentifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.

10. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė:

10.1. **2023–2024 mokslo metais:**

10.1.1. 6, 8, II gimnazijos klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);

10.1.2. 5, 7, I gimnazijos klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

10.2. nuo **2024–2025 mokslo metų:**

10.2.1. 5–8 ir I–II gimnazijų klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 pamokų (valandų).

11. Socialinė-pilietinė veikla besimokančiajam pagal vidurinio ugdymo programą yra privaloma, jos trukmė ne mažesnė nei 70 val. Per mokslo metus paskirstoma tolygiai, ne mažiau kaip 35 pamokos (valandos) per metus.

12. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla.

13. Mokinių socialinę-pilietinę veiklą:

13.1. koordinuoja gimnazijos socialinis pedagogas ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui;

13.2. organizuoja visi gimnazijos darbuotojai: administracija, dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, bibliotekos darbuotojai, kiti gimnazijos darbuotojai;

13.3. kuruoja klasių auklėtojai.

14. Už socialinės-pilietinės veiklos gimnazijoje įgyvendinimo koordinavimą paskirto asmens pareigos:

14.1. mokslo metų pradžioje supažindinti mokinius su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, galimybę konsultuotis dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, atsiskaitymo tvarka;

14.2. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

14.3. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių – pilietinių veiklų sąrašą;

14.4. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už gimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

14.5. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

14.6. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdymų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją

15. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

15.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

15.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės auklėtoju ir/ar socialiniu pedagogu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

15.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

15.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

15.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

15.6. dalyvauti ugdymuosiuose pokalbiuose su klasės auklėtoju ir/ar socialiniu pedagogu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas (jei veiklos vykdytos ne gimnazijoje) arba pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu;

15.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

16. Socialinę-pilietinę veiklą fiksuoja klasės auklėtojas elektroniniame dienyne nurodydamas šios veiklos turinį ir valandų skaičių.

17. Jei socialinę-pilietinę veiklą organizavo ne klasės auklėtojas, o kitas gimnazijos darbuotojas arba socialinė-pilietinė veikla atlikta už gimnazijos ribų informaciją apie mokinio atliktą darbą fiksuojama mokinio „Socialinės-pilietinės veiklos“ apskaitos lape arba mokinio klasės auklėtojas informuojamas kitaip (raštu, el. dienyne).

18. Mokinių „Socialinės-pilietinės veiklos“ apskaitos lapai, kuriuos pateikia mokiniai, laikomi segtuvuose pas klasės auklėtojus. Pasibaigus mokslo metams, klasės auklėtojas pažymi duomenis apie kiekvieno mokinio atliktą socialinę-pilietinę veiklą, suskaičiuoja socialinės-pilietinės veiklos trukmę.

19. Socialinė-pilietinė veikla vertinama įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokinys į aukštesnę klasę keliamas, kai jis turi patenkinamus metinius dalykų įvertinimus ir surinkęs reikiamą socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičių. Šis vertinimas įrašomas į mokslo metų baigimo pažymėjimą. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

V SKYRIUS

GIMNAZIJOS SIŪLAMOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Kryptis	Veikla
Pagalbos gimnazijai veikla	• darbas gimnazijos bibliotekoje; • gimnazijos interjero atnaujinimas, gimnazijos bendrųjų erdvių apipavidalinimas, svetingos aplinkos kūrimas; • pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetų, metodinę medžiagą, leidžiant standus; • budėjimas pertraukų metu; • budėjimas renginių metu; • pagalba klasių auklėtojams tvarkant dokumentus; • gimnazijos patalpų tvarkymas, remontas, mokymo priemonių kūrimas.
Ekologinė veikla	• gimnazijos bei gimnazijos aplinkos tvarkymas; • pagalba tvarkant Trakų Vokės aplinką; • pagalba tvarkant Trakų Vokės lankytinas vietas; • dalyvavimas miesto ar respublikinėse ekologinėse akcijose, projektuose.
Pilietinė veikla	• dalyvavimas pilietinėse akcijose bei iniciatyvose, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose; • gerumo akcijos; • renginių organizavimas; • parodų rengimas.
Socialinė (pedagoginės pagalbos) veikla	• individuali pagalba mokymosi sunkumų turintiems ar žemesnių klasių mokiniams; • pagalba mokytojams, dirbantiems pagal priešmokyklinio ugdymo programą, bei pradinių klasių mokytojams; • pagalba klasių auklėtojams organizuojant renginius, išvykas;

	• pagalba organizuojant sportinę veiklą.
Kita veikla	• atstovavimas gimnazijai vykdant visuomeninę veiklą (akcijos, žygiai, minėjimai); • dalyvavimas koncertinėse programose; • pagalba gimnazijoje organizuojamuose renginiuose (budėjimas, svečių registravimas ir kt. darbai); • pagalba tvarkant gimnazijos internetinę svetainę; • atstovavimas gimnazijai miesto bei šalies olimpiadose, konkursuose, varžybose; • pagalba organizuojant gimnazijoje apklausas, tyrimus bei juos apibendrinant; • aktyvi veikla gimnazijos arba klasės savivaldoje; • pagalba tvarkant gimnazijos interneto svetainę.

20. Mokinys gali pasirinkti ir savarankiškai atlikti socialinę-pilietinę veiklą. Tai mokinio laisvai pasirinkta ir / ar gimnazijos rekomenduojama veikla.

21. Mokiniai gali užsiimti socialine-pilietine veikla ir už gimnazijos ribų savarankiškai arba grupelėmis, glaudžiai bendradarbiaujant su asociacijomis, vietos savivaldos institucijomis, dirbdami nevyriausybiniuose organizacijose, teikdami pagalbą Trakų Vokės kultūros centrui, Trakų Vokės vaikų darželiui, fizinę pagalbą seniems asmenims.

22. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317, „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Tvarka gali būti keičiama vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

VILNIAUS TRAKŲ VOKĖS GIMNAZIJOS

**KLASĖS MOKINIO (-ĖS)
SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS 20 –20 MOKSLO METAIS
APSKAITOS LAPAS**

Saugoti iki mokslo metų pabaigos

Eil. Nr.	Socialinės-pilietinės veiklos aprašymas	Vandų skaičius	Veiklos įvertinimas	Atsakingas asmuo
			(l.gerei, pakank. gerai, prastai)	V., pavardė, parašas, data
	Per mokslo metus atliktos			
	veiklos valandos			

Klasės auklėtoja (-as)

Mokinio įsivertinimas: atlikdamas(-a) socialinės-pilietinės veiklos valandas pagilinau/įgijau savo gebėjimus:

Pažymėti tinkamą įvertinimą	Pagilinau / įgijau	iš dalies pagilinau / įgijau	Nepagilinau / neįgijau
Gebėjimai			
Pasitikėjimas savimi			
Atsakomybė			
Bendravimas			
Bendradarbiavimas			
Problemų sprendimas			
Organizaciniai gebėjimai			
Pagalba kitiems			
Tolerancija ir pagarba kitiems			
Kita (įrašyti)			

Klasės auklėtojo pastebėjimai:

.....

.....

.....